

Ανοιχτή επιστολή προς τον καθηγητή της Θεολογίας κ. Γεωργακάκη

Πάσχα - την ίδια Κυριακή για όλους τους Χριστιανούς -

Οι επιστήμονες ερευνούν και διορθώνουν το ημερολόγιο. Η Οικουμενική Σύνοδος αποφασίζει και καθιερώνει τη εφαρμογή του. Οι χριστιανοί ορθόδοξοι καλούνται τώρα να διορθώσουν το ιστορικό λάθος του Πάπα Γρηγορίου, ο οποίος χωρίς την απόφαση της Οικουμενικής Συνόδου καθιέρωσε το νέο διορθωμένο ημερολόγιο, χωρίζοντας έτσι τους χριστιανούς σε νεο- και παλαιοημερολογίτες

Αξιότιμε κ. Γεωργακάκη,

Διάβασα με μεγάλη προσοχή το επιστημονικό Σας άρθρο στην εφημερίδα ΚΟΡΩΝΑ (Απρ. 2009), που αναφέρεστε στον καθορισμό της ημερομηνίας του Πάσχα. Χάρηκα ιδιαίτερα που η ορθόδοξος και η καθολική εκκλησία καταβάλουν προσπάθειες για την εύρεση μιας κοινής ημερομηνίας εορτασμού του Πάσχα. Πριν λίγα χρόνια με ένα άρθρο μου „Μαζί ΖΟΥΜΕ, μαζί ΔΟΥΛΕΥΟΥΜΕ και χώρια ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΜΕ“, αναφέρθηκα στο θέμα/ πρόβλημα της ημερομηνίας του Πάσχα, που απασχολεί εκατομμύρια Έλληνες και χριστιανούς ορθόδοξους της διασποράς. Τότε μερικοί Έλληνες ιερείς της περιοχής αντέδρασαν και μέσω του ελληνικού προξενείου της Στουτγάρδης με „συμβούλευσαν“ να ασχολούμαι καλύτερα μόνο με τα πολιτικά θέματα διότι για τα εκκλησιαστικά θέματα είναι άλλοι οι αρμόδιοι. Πέρα από το ότι για μένα όλα τα θέματα έχουν κάποια πολιτική σκοπιά, εν τούτοις χαίρομαι που και αυτοί „οι άλλοι“ όπως Εσείς, έχετε ήδη διαπιστώσει το πρόβλημα και καταβάλετε προσπάθειες για την επίλυσή του.

Πολύ σωστά γράφετε πως τόσο οι καθολικοί όσο και οι ορθόδοξοι καθορίζουν σαν ημερομηνία του Πάσχα (1) την πρώτη Κυριακή, (2) μετά την πανσέληνο και (3) μετά την εαρινή (ανοιξιάτικη) Ισημερία (= 12 ώρες μέρα, 12 ώρες νύχτα). Και για να γίνουμε κατανοητοί από τους αναγνώστες μας, ας σταθούμε περισσότερο στο σημείο της Ισημερίας, που είναι και το σημαντικότερο.

Όλοι γνωρίζουμε, πως κατά την περίοδο του χειμώνα οι μέρες είναι μικρές και οι νύχτες μεγάλες. Το αντίθετο ισχύει για το καλοκαίρι. Ξεκινώντας από το χειμώνα προς το καλοκαίρι οι μέρες σιγά-σιγά μεγαλώνουν και οι νύχτες με το ίδιο χρονικό μέγεθος μικραίνουν. Σε κάποια ορισμένη ημερομηνία το 24ωρο μοιράζεται ακριβώς σε 12 ώρες μέρα και σε 12 ώρες νύχτα. Σ' αυτήν την περίπτωση έχουμε Ισημερία. Υπάρχει η εαρινή και η φθινοπωρινή Ισημερία. Οι καθολικοί υπολογίζουν την εαρινή Ισημερία, γύρω στις 21 Μαρτίου, σύμφωνα με το Γρηγοριανό ημερολόγιο και οι ορθόδοξοι επίσης γύρω στις 21 Μαρτίου σύμφωνα με το Ιουλιανό ημερολόγιο.

Τα δύο ημερολόγια όμως διαφέρουν κατά 13 ημέρες. Όταν με το Γρηγοριανό ημερολόγιο έχουμε 21 Μαρτίου, με το Ιουλιανό έχουμε 8 Μαρτίου. Και όταν με το Ιουλιανό ημερολόγιο έχουμε 21 Μαρτίου, με το Γρηγοριανό έχουμε 3 Απριλίου. Ερώτημα: Με ποιο ημερολόγιο υπολογίζεται σωστά η Ισημερία; Σε καμία περίπτωση δεν είναι δυνατόν να έχουμε δύο Ισημερίες μέσα σε 13 ημέρες. Η εαρινή Ισημερία, όπως πολύ σωστά αναφέρετε στο άρθρο Σας, είναι μία και μοναδική. Και μάλιστα κάνετε λόγο για αδιόρθωτο και διορθωμένο ημερολόγιο. Οι καθολικοί χρησιμοποιούν από το έτος 1582 και ύστερα από απόφαση του Πάπα Γρηγορίου του 23^{ου} το διορθωμένο Ιουλιανό στο οποίο έδωσε το όνομά του και γι' αυτό λέγεται και Γρηγοριανό, ενώ οι ορθόδοξοι χρησιμοποιούν ακόμη το αδιόρθωτο Ιουλιανό έτσι όπως είχε καθοριστεί από τον Ρωμαίο Αυτοκράτορα Ιουλιανό το 46 π.Χ και αποφασιστεί από την Αην Οικουμενική Σύνοδο το 325 μ.Χ. Με άλλα λόγια κ. Γεωργακάκη οι μεν καθολικοί χρησιμοποιούν το σωστό ημερολόγιο αγνοώντας την απόφαση της Οικουμενικής Συνόδου, οι δε ορθόδοξοι εφαρμόζουν την απόφαση της Οικουμενικής Συνόδου και για αυτό το λόγο χρησιμοποιούν το λανθασμένο Ιουλιανό ημερολόγιο. Με το Ιουλιανό ημερολόγιο όμως δεν έχουμε Ισημερία στις 21 Μαρτίου αλλά στις 8 Μαρτίου. Επομένως οι ορθόδοξοι δεν υπολογίζουν την ημερομηνία του Πάσχα αμέσως μετά την Ισημερία, αλλά πάντα με 13 ημέρες καθυστέρηση. Αυτό το λάθος πρέπει στα πλαίσια μιας Οικουμενικής Συνόδου να το διορθώσουμε. Σήμερα οι επιστήμονες μπορούν να υπολογίσουν με μεγάλη ακρίβεια, την ημέρα, την ώρα, ακόμη και το δευτερόλεπτο, της διάβασης του Ηλίου πάνω από τον Ισημερινό (= Ισημερία), όπως δείχνει και το παρακάτω σχέδιο.

στην πραγματικότητα ο Ήλιος είναι στο κέντρο και η Γη γυρίζει γύρω απ' αυτόν, αλλά το ανθρώπινο μάτι τα βλέπει αντίστροφα.

Αρα πρόβλημα καθορισμού του χρόνου της Ισημερίας και ως επακόλουθο της ημερομηνίας του Πάσχα δεν θα έπρεπε να υπάρχει. Η Ισημερία είναι ένα κοσμικό φαινόμενο που καθορίζεται από την θέση του Ηλίου και της Γης. Το πότε συμβαίνει αυτό το υπολογίζουν οι αστρονόμοι και πάνω σ' αυτά τα επιστημονικά δεδομένα πρέπει να στηρίζονται τα ημερολόγια.

Πέρα από το θέμα της Ισημερίας απομένουν ακόμη δυο μικρές διαφορές. Είναι αυτή που αφορά το Πάσχα των Εβραίων, και η άλλη με την πανσέληνο που πέφτει Κυριακή. Οι ορθόδοξοι γιορτάζουν το Πάσχα μετά από το εβραϊκό, ενώ οι καθολικοί το αγνοούν. Έτσι φέτος οι ορθόδοξοι γιορτάζουν το Πάσχα μία εβδομάδα αργότερα επειδή στις 12 Απριλίου γιόρταζαν και οι Εβραίοι το δικό τους Πάσχα. Όταν η πανσέληνος μετά την ανοιξιάτικη Ισημερία πέφτει ακριβώς την Κυριακή, τότε αυτή η Κυριακή για τους καθολικούς είναι η πρώτη Κυριακή οπότε και γιορτάζουν το Πάσχα, ενώ για τους ορθόδοξους είναι η επόμενη. Αυτές οι διαφορές όμως δεν πρέπει να είναι μεγάλα εμπόδια στην προσπάθεια συνεννόησης των δύο εκκλησιών.

Οι Έλληνες και γενικά οι χριστιανοί ορθόδοξοι της διασποράς, που ζουν πλάι-πλάι με άλλους μη ορθόδοξους χριστιανούς, με αγωνία περιμένουν τα αποτελέσματα των συνομιλιών και ελπίζουν πως τελικά θα βρεθεί η κοινή ημερομηνία.

Στο άρθρο μου, που ανέφερα παραπάνω, έκανα και την πρόταση να γιορτάζεται το Πάσχα κάθε χρόνο την τελευταία Κυριακή του Απριλίου. Αλλά αυτό είναι πράγματι καθαρώς εκκλησιαστικό θέμα.

Σας εύχομαι καλό Πάσχα και καλή Ανάσταση.

Κώστας Καρράς
Πρώην πρόεδρος της ΟΕΚ και της
Ένωσης Ελλήνων Επιστημόνων (ΕΕΕ.ΒΒ)

Κοιν.: Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Γερμανίας, κ. Αυγουστίνου
Θεοφιλέστατοι Επίσκοποι:

Αρίστης κ. Βασίλειο,

Λεύκης κ. Ευμένιο,

Αριανζού κ. Βαρθολομαίο